

31989L0297

5.5.1989.

EIROPAS KOPIENU OFICIĀLAIS VĒSTNESIS

L 124/1

PADOMES DIREKTĪVA

(1989. gada 13. aprīlis)

par dalībvalstu tiesību aktu tuvināšanu attiecībā uz dažu mehānisko transportlīdzekļu un to piekabju sānu aizsardzību (ar sānu aizsargplāksnēm)

(89/297/EEK)

EIROPAS KOPIENU PADOME,

piekabju tipa apstiprinājumu ⁽⁴⁾, kurā jaunākie grozījumi izdarīti ar Direktīvu 87/403/EEK ⁽⁵⁾;

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas kopienas dibināšanas līgumu, un jo īpaši tā 100.a pantu,

tā kā lai palielinātu ceļu satiksmes drošību, ir jāierīko sānu aizsargplāksnes uz visiem smagāko kategoriju transportlīdzekļiem, lai tādā veidā efektīvi nodrošinātu neaizsargātus ceļa lietotājus (gājējus, riteņbraucējus, motociklistus) no briesmām pakļūt zem tādu transportlīdzekļu sāniem;

ņemot vērā Komisijas priekšlikumu ⁽¹⁾,

sadarbībā ar Eiropas Parlamentu ⁽²⁾,

tā kā vadoties no praktiskiem apsvērumiem, tiek uzskatīts par nepieciešamu nodrošināt dažādus periodus jauno tipa apstiprinājumu un visu jaunu transportlīdzekļu pieteikumiem;

ņemot vērā Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu ⁽³⁾,

tā kā valstu tiesību aktu tuvināšana attiecībā uz mehāniskajiem transportlīdzekļiem ietver katras dalībvalsts uz kopīgo prasību pamata veikto pārbaužu savstarpēju atzišanu,

tā kā ir svarīgi noteikt pasākumus ar nolūku pakāpeniski izveidot iekšējo tirgu līdz 1992. gada 31. decembrim; tā kā šis iekšējais tirgus ietver telpu bez iekšējām robežām, kurā ir nodrošināta preču, personu, pakalpojumu un kapitāla brīva aprīte;

IR PIEŅĒMUSI ŠO DIREKTĪVU.

tā kā tehniskās prasības, kurām transportlīdzekļiem jāatbilst saskaņā ar valstu tiesību aktiem, *inter alia* attiecas arī uz mehānisko transportlīdzekļu un to piekabju sānu aizsargplāksnēm;

1. pants

tā kā šīs prasības katrā dalībvalstī ir atšķirīgas; tā kā tāpēc visām dalībvalstīm jāpieņem vienādas prasības, vai nu papildinot, vai aizstājot pastāvošos noteikumus, konkrēti, lai būtu iespējams atbilstīgi katram transportlīdzekļa tipam ieviest tipa apstiprināšanas procedūru, kas minēta Padomes Direktīvā 70/156/EEK (1970. gada 6. februāris) par dalībvalstu tiesību aktu tuvināšanu attiecībā uz mehānisko transportlīdzekļu un to

Šajā direktīvā "transportlīdzeklis" nozīmē, kā noteikts Direktīvas 70/156/EEK 1. pielikumā, jebkuru N₂ un N₃ kategorijas mehānisko transportlīdzekli un O₃ un O₄ kategoriju piekabi, kas paredzēti lietošanai uz ceļiem, ar virsbūvi vai bez tās, un ar maksimālo projektēto ātrumu lielāku pār 25 km/st.

⁽¹⁾ OV C 265, 5.10.1987., 21. lpp.

⁽²⁾ OV C 94, 11.4.1988., 23. lpp.

⁽³⁾ OV C 80, 28.3.1988., 17. lpp.

⁽⁴⁾ OV L 42, 23.2.1970., 1. lpp.

⁽⁵⁾ OV L 220, 8.8.1987., 44. lpp.

2. pants

1. Neviena dalībvalsts ar sānu aizsardzību saistītu iemeslu dēļ nedrīkst atteikt EEK tipa apstiprinājumu vai attiecīgās valsts tipa apstiprinājumu attiecībā uz jebkādu transportlīdzekli, ja šis transportlīdzeklis atbilst pielikumā norādītajām prasībām.

2. Neviena dalībvalsts ar sānu aizsardzību saistītu iemeslu dēļ nedrīkst atteikt vai aizliegt jebkāda transportlīdzekļa pārdošanu, reģistrāciju, nodošanu ekspluatācijā vai lietošanu, ja šis transportlīdzeklis atbilst pielikumā norādītajām prasībām.

3. pants

Dalībvalstij, kas piešķirusi EEK tipa apstiprinājumu, jāveic visi vajadzīgie pasākumi, lai nodrošinātu, ka tā tiks informēta par jebkuriem pārveidojumiem kādā transportlīdzekļa daļā vai pielikumā minētajā parametrā. Attiecīgās dalībvalsts kompetentās iestādes nosaka, vai šādi pārveidotam transportlīdzekļa tipam jāveic jauni testi un jāstāda jauns ziņojums. Ja šādi testi atklāj, ka nav ievērotas šīs direktīvas prasības, pārveidojumus nevar atļaut.

4. pants

1. Sākot no 1990. gada 1. jūnija, dalībvalstis:

- vairs nedrīkst izsniegt Direktīvas 70/156/EEK 10. panta 1. punkta trešajā ievilkumā paredzēto dokumentu attiecībā uz transportlīdzekļa tipu, kura sānu aizsardzības ierīces neatbilst šīs direktīvas prasībām,
- var atteikt valsts tipa apstiprināšanu attiecībā uz transportlīdzekļa tipu, kura sānu aizsardzības ierīces neatbilst šīs direktīvas noteikumiem.

2. Sākot no 1991. gada 1. maija, dalībvalstis var aizliegt nodot ekspluatācijā transportlīdzekļus, kuriem sānu aizsardzības ierīces neatbilst šīs direktīvas noteikumiem.

5. pants

Grozījumus, kas vajadzīgi, lai pielikumā noteiktās prasības pielāgotu tehnikas attīstībai, pieņem saskaņā ar Direktīvas 70/156/EEK 13. pantā noteikto procedūru.

6. pants

1. Dalībvalstīs stājas spēkā vajadzīgie pasākumi, lai izpildītu šīs direktīvas prasības līdz 1989. gada 30. oktobrim. Par to tās tūlīt informē Komisiju.

2. Dalībvalstis paziņo Komisijai tos savu tiesību aktu galvenos noteikumus, ko tās pieņem jomā, kuru regulē šī direktīva.

7. pants

Šī direktīva ir adresēta dalībvalstīm.

Luksemburgā, 1989. gada 13. aprīlī

Padomes vārdā –
priekšsēdētājs
P. SOLBES

PIELIKUMS

TEHNISKĀS PRASĪBAS SĀNU AIZSARDZĪBAI

1. **Vispārīgi noteikumi un definīcijas**

- 1.1. Katram N_2 , N_3 , O_3 vai O_4 kategorijas transportlīdzeklim jābūt uzbūvētam un/vai aprīkotam tā, lai sakomplektētas vienības veidā tas efektīvi nodrošinātu neaizsargātus ceļa lietotājus (gājējus, riteņbraucējus, motociklistus) no briesmām pakļūt zem tādu transportlīdzekļu sāniem un to riteņiem⁽¹⁾.

Šī direktīva neattiecas uz:

- puspiekabju vilcējiem,
- piekabēm, kas speciāli konstruētas un uzbūvētas, lai pārvadātu īpaši garas kravas ar nedalāmu garumu, piemēram, baļķus, tērauda sijas u. tml.,
- transportlīdzekļiem, kas konstruēti un uzbūvēti īpašiem mērķiem, ja praktisku apsvērumu dēļ nav iespējams ierīkot tādu sānu aizsardzību.

- 1.2. Uzskata, ka transportlīdzeklis atbilst 1.1. punktā izklāstītajām prasībām, ja tā sānu daļas nodrošina aizsardzību saskaņā ar turpmākos punktus norādītiem noteikumiem.

1.3. *Definīcijas*

- 1.3.1. Transportlīdzekļa tips attiecībā uz sānu aizsardzību

Termins "transportlīdzekļa tips attiecībā uz sānu aizsardzību" nozīmē transportlīdzekļus, kas neatšķiras attiecībā uz šādām pamatparametriem:

pakaļējās ass platums, virsbūves un šasijas uzbūve, izmēri, forma un materiāli, transportlīdzekļa balstiekārtas īpašības, ciktāl tās attiecas uz 2. punkta prasībām.

- 1.3.2. "Pašmasa" nozīmē tehniskā kārtībā esošā transportlīdzekļa svaru, neieskaitot vadītāju un kravu, bet nokomplektētu ar degvielu, dzesēšanas šķidrumu, smērēļļu, instrumentiem un rezerves riteņiem, ja tas ietilpst transportlīdzekļa ražotāja standartaprīkojumā.

1.4. *Transportlīdzekļa novietojums*

Pārbaudot 2. punktā izklāstīto tehnisko specifikāciju ievērošanu, transportlīdzeklim jābūt novietotam šādi:

- uz horizontālas un plakanas virsmas,
- vadāmajiem riteņiem jābūt nepagriezta stāvoklī,
- transportlīdzeklim jābūt bez kravas,
- puspiekabēm jābūt nostādītām uz to atbalstiem tā, lai iekraušanas virsma būtu horizontāla.

2. **Sānu aizsardzība, ko nodrošina speciāla ierīce (sānu aizsargplāksne)**

- 2.1. Šī ierīce nedrīkst palielināt transportlīdzekļa kopējo platumu, un attālums starp tās ārējās virsmas pamatdaļu un transportlīdzekļa ārējā gabarīta (maksimālā platumā) plakni nedrīkst pārsniegt 120 mm. Šīs ierīces priekšējais gals dažiem transportlīdzekļiem var būt ielocīts uz iekšpusi saskaņā ar 2.4.2. un 2.4.3. punktu. Tās pakaļējais gals nedrīkst būt tālāk par 30 mm no pakaļējo riteņu ārējās virsmas (neieskaitot riepju izliekšanos saskarē ar zemi) vismaz pēdējo 250 mm garumā.

- 2.2. Ierīces ārējai virsmai jābūt gludai, pamatā plakana vai ar horizontāliem iedobumiem un pēc iespējas nepārtrauktai visā tās garumā; tās blakus atrodošās daļas tomēr drīkst būt uzliktas viena otrai ar nosacījumu, ka uzlikuma mala ir orientēta atpakaļ vai uz leju, vai arī starp tām pieļaujama ne vairāk kā 25 mm liela atstarpe, mērot gareniski, ar nosacījumu, ka pakaļējā daļa neizvirzās uz āru no priekšējās; noapaļotās bultskrūvju vai kniežu galviņas, kā arī citas detaļas, ja tās ir gludas un līdzīgā veidā noapaļotas, var būt izvirzītas ne vairāk kā 10 mm no ierīces virsmas; visām ārējām malām un stūriem jābūt noapaļotiem ar rādiusu ne mazāku par 2,5 mm (pārbaudīt saskaņā ar Direktīvas 74/483/EEK⁽²⁾ noteikumiem).

⁽¹⁾ Šī Direktīva neaizliedz nevienai valstij vadīties no papildu prasībām attiecībā uz transportlīdzekļa daļām, kas atrodas priekšējo riteņu priekšā un aiz pakaļējiem riteņiem.

⁽²⁾ OV 260, 2.10.1974., 4. lpp.

- 2.3. Ierīce var sastāvēt no nepārtrauktas plakanas virsmas vai no viena vai vairākiem horizontāliem stieņiem, vai no virsmas un stieņu kombinējuma; ja izmanto stieņus, tad atstarpe starp tiem nedrīkst pārsniegt 300 mm un platums pa vertikāli nedrīkst būt mazāks par:
- 50 mm N₂ un O₃ kategoriju transportlīdzekļiem,
 - 100 mm (stienim jābūt plakanam) N₃ un O₄ kategoriju transportlīdzekļiem.
- Virsmas un stieņu kombinējumam jāveido nepārtraukta sānu aizsargplāksne, kam tomēr jāatbilst 2.2. punkta noteikumiem.
- 2.4. Sānu aizsargplāksnes priekšējam galam jābūt veidotam šādi:
- 2.4.1. Tā izvietojumam jābūt šādam:
- 2.4.1.1. uz mehāniskā transportlīdzekļa: ne tālāk pār 300 mm atpakaļ no vertikālās šķērsplaknes, tangenciālas pret tā riteņa riepu, kas atrodas tieši aizsargplāksnes priekšā;
- 2.4.1.2. uz piekabes ar jūgstieni: ne tālāk pār 500 mm atpakaļ no 2.4.1.1. punktā definētās plaknes;
- 2.4.1.3. uz puspiekabes: ne tālāk pār 250 mm atpakaļ no vidējās šķērsplaknes caur atbalstiem, ja tādi ir, bet jebkāda gadījumā attālums no aizsargplāksnes priekšējā gala līdz šķērsplaknei caur pulkas centru tās galējā pakalējā stāvoklī nedrīkst pārsniegt 2,7 m.
- 2.4.2. Ja aizsargplāksnes priekšējā mala atrodas citādi atklātā vietā, tad šai malai ir jāpastāv no nepārtraukta vertikāla elementa visā plāksnes augstumā; šā elementa ārējās plaknes izmēram jābūt 50 mm, mērot gareniski, un priekšējai plaknei jābūt ielocītai 100 mm virzienā uz iekšpusi N₂ un O₃ kategorijai, bet ne mazāk kā 100 mm, mērot gareniski, un ielocītai 100 mm attiecīgi N₃ un O₄ kategorijai.
- 2.4.3. Uz mehāniskā transportlīdzekļa, kur 2.4.1.1. punktā minētais 300 mm izmērs atrodas vadītāja kabīnes gabarītos, aizsargplāksni veido tā, lai tā savienotos ar kabīnes paneļiem, un vajadzības gadījumā ieloka uz iekšpusi leņķī, kas nepārsniedz 45°. Ja kabīne uzstādīta uz atspērēm vai ir atvērta, tad starp tās paneļiem un aizsargplāksnes priekšējo galu atstāj 100 mm platu garenisku atstarpi. Tādā gadījumā 2.4.2. punkta noteikumi nav piemērojami.
- 2.4.4. Uz mehāniskā transportlīdzekļa, kam 2.4.1.1. punktā minētais 300 mm izmērs atrodas aiz kabīnes un sānu aizsargplāksne ir pagarināta uz priekšu saskaņā ar 2.4.3. punkta norādījumiem pēc ražotāja izvēles, jābūt ievērotiem 2.4.3. punkta noteikumiem.
- 2.5. Aizsargplāksnes pakalējais gals nedrīkst atrasties tālāk kā 300 mm uz priekšu no vertikālās šķērsplaknes, kas ir tangenciāla pret tā riteņa riepas priekšējo virsmu, kas atrodas tieši aiz tās; nepārtrauktais vertikālais elements uz pakalējā gala nav nepieciešams.
- 2.6. Aizsargplāksnes apakšējā mala nevienā vietā nedrīkst atrasties augstāk par 550 mm virs zemes.
- 2.7. Aizsargplāksnes augšējā mala nedrīkst atrasties zemāk par 350 mm no tās transportlīdzekļa korpusa daļas, kuru šķērso vai ar kuru saskaras vertikālā plakne, kas ir tangenciāla pret riepu ārējo virsmu, neskaitot to izliekšanos saskarē ar zemi, izņemot šādus gadījumus:
- 2.7.1. ja 2.7. punktā minētā plakne nešķērso transportlīdzekļa korpusu, tad augšējai malai jābūt vienā līmenī ar kravas platformas virsmu, vai 950 mm augstumā no zemes, atkarībā no tā, kāds no šiem izmēriem ir mazāks;
- 2.7.2. ja 2.7. punktā minētā plakne šķērso transportlīdzekļa korpusu līmenī, kas atrodas augstāk par 1,3 m virs zemes, tad aizsargplāksnes augšējai malai jāatrodas ne zemāk par 950 mm virs zemes;
- 2.7.3. uz transportlīdzekļa, kas speciāli konstruēts un uzbūvēts, nevis pielāgots, konteinera vai noņemamas virsbūves pārvadāšanai, aizsargplāksnes augšējās malas augstumu var noteikt saskaņā ar 2.7.1. un 2.7.2. punktu, turklāt konteineru vai virsbūvi uzskata par transportlīdzekļa daļu.
- 2.8. Sānu aizsargplāksnēm jābūt pamatā cietām, droši nostiprinātām (lai tās nevarētu transportlīdzekļa parastas ekspluatācijas izraisītas vibrācijas dēļ atstiprināties) un, izņemot 2.9. punktā uzskaitītās daļas, izgatavotām no metāla vai kāda cita piemērotā materiāla.
- Sānu aizsargplāksni uzskata par piemērotu, ja tā spēj izturēt statisku horizontālo slodzi 1 kN apmērā, pielikto jebkurā vietā perpendikulāri tās ārējai virsmai ar hidraulisko trieci, kura gals ir apaļš un plakans, 220 mm +/- 10 mm diametrā, un aizsargplāksnes ieliekums zem tādas slodzes nepārsniedz:
- 30 mm aizsargplāksnes pašu pakalējo 250 mm garumā, un
 - 150 mm aizsargplāksnes atlikušajā garumā.

- 2.8.1. Atbilstību minētajai prasībai var pārbaudīt ar aprēķinu.
- 2.9. Pastāvīgi piestiprināmas transportlīdzekļa daļas, piemēram, akumulatora baterija, gaisa baloni, degvielas tvertnes, lukturi, reflektori, rezerves riteņi un instrumentu kastes, var būt iebūvētas sānu aizsargplāksnē, ar nosacījumu, ka ir izpildītas šīs direktīvas prasības par izmēriem. Attiecībā uz atstarpēm jāpiemēro 2.2. punkta prasības.
- 2.10. Sānu aizsargplāksni nedrīkst izmantot bremžu, gaisa vai hidrosistēmas cauruļvadu piestiprināšanai.
3. Atkāpjoties no augšminētiem noteikumiem, šādu tipu transportlīdzekļiem jāatbilst tikai katrā atsevišķā gadījumā uzrādītajām prasībām:
- 3.1. izvelkamai piekabei jāatbilst visām 2. punkta prasībām, kad tā ir salikta minimālajā garumā; ja tāda piekabe ir izvilkta, sānu aizsargplāksnēm jāatbilst 2.6., 2.7. un 2.8. punktam, kā arī vai nu 2.4. vai 2.5. punktam, bet neobligāti abiem; piekabes izvilksana nedrīkst radīt atstarpes sānu aizsargplāksņu garumā;
- 3.2. transportlīdzeklim ar cisternu, tas ir, transportlīdzeklim, kas ir konstruēts tikai un vienīgi šķidru vielu pārvadāšanai, pie šā transportlīdzekļa pastāvīgi piestiprinātā slēgtā cisternā, kas ir aprīkota ar šļūtenes vai caurules pieslēgšanas ierīcēm tās iekraušanai vai izkraušanai, jābūt apgādātam ar sānu aizsargplāksnēm, kas cik vien praktiski ir iespējams atbilst visām 2. punkta prasībām; no stingrās atbilstības var atteikties tikai tad, ja tas ir nepieciešams ekspluatācijas prasību dēļ;
- 3.3. uz transportlīdzekļa, kas ir apgādāts ar izbīdāmiem atbalstiem papildu stabilitātes nodrošināšanai iekraušanas, izkraušanas vai citu operāciju laikā, kuru izpildīšanai šis transportlīdzeklis ir domāts, sānu aizsargplāksnē var būt paredzētas papildu atstarpes vietās, kur tās ir vajadzīgas atbalstu izbīdīšanai;
- 3.4. uz transportlīdzekļa, kas ir apgādāts ar piestiprinājuma mezgliem tā sauktā ro-ro transporta pārvadāšanai, sānu aizsargplāksnē jāatstāj atstarpes stiprināšanas siksnu caurlaišanai un nostiepšanai.
4. Ja transportlīdzekļa sāni konstruēti un/vai aprīkoti tādā veidā, ka to daļas savas formas un īpašību dēļ kopumā atbilst 2. punkta prasībām, tās var uzskatīt par sānu aizsargplāksņu aizstājējām.
5. **Pieteikums EEK tipa apstiprinājumam**
- 5.1. Pieteikumu transportlīdzekļa tipa apstiprinājumam attiecībā uz sānu aizsardzību iesniedz šā transportlīdzekļa ražotājs vai viņa pilnvarots pārstāvis.
- 5.2. Pieteikumam pievieno turpmāk minētos dokumentus trijos eksemplāros un šādu informāciju:
- 5.2.1. transportlīdzekļa aprakstu, vadoties no 1.4.1. punktā norādītiem kritērijiem, kopā ar rasējumiem mērogā un vai nu fotogrāfijām, vai transportlīdzekļa sānu attēliem izjauktā veidā. Pie tam jāuzrāda numuri un/vai simboli, kas identificē transportlīdzekļa tipu;
- 5.2.2. to daļu tehnisku aprakstu, kas nodrošina sānu aizsardzību, ar pietiekami detalizētu informāciju.
- 5.3. Transportlīdzeklis, kas pārstāv apstiprināmo tipu, jānogādā tehniskajam dienestam, kas atbild par tipa apstiprināšanas testu veikšanu.
6. **Tipa apstiprināšana**
- 6.1. Transportlīdzekļa tipa apstiprinājuma sertifikātam jābūt pielikumam, ko sastāda saskaņā ar papildinājumā parādīto paraugu.
-

Papildinājums

PARAUGS

[Maksimālais formāts: A4 (210x297 mm)]

e ...

(1)

**PIELIKUMS PIE EEK TIPA APSTIPRINĀJUMA SERTIFIKĀTA PAR TRANSPORTLĪDZEKĻA TIPA SĀNU
AIZSARDZĪBU**

(4. panta 2. punkts un 10. pants Padomes Direktīvā 70/156/EEK (1970. gada 6. februāris) par dalībvalstu tiesību aktu tuvināšanu attiecībā uz mehānisko transportlīdzekļu un to piekabju tipa apstiprinājumu)

- Tipa apstiprinājuma numurs: pagarinājums:
1. Transportlīdzekļa preču zīme vai tirdzniecības nosaukums:
 2. Transportlīdzekļa tips un kategorija:
 3. Ražotāja nosaukums un adrese:
.....
 4. Ražotāja pilnvarotā pārstāvja (ja tāds ir) nosaukums un adrese:
 5. To daļu raksturojums, kas nodrošina sānu aizsardzību:
 6. Datums, kad transportlīdzeklis uzrādīts tipa apstiprināšanai:
 7. Tehniskais dienests, kas atbild par tipa apstiprināšanas testu veikšanu:
 8. Tehniskā dienesta izsniegtā testa ziņojuma datums:
 9. Tehniskā dienesta izsniegtā testa ziņojuma numurs:
 10. Iemesls(i) tipa apstiprinājuma attiecināšanai (ja tas notiek):
 11. Tipa apstiprinājums/attiecinājums attiecībā uz sānu aizsardzību piešķirts/atteikts (2)
 12. Vieta:
 13. Datums:
 14. Paraksts:
 15. Pielikumā dokumentu saraksts, kuri veido tipa apstiprināšanas lietu, kas deponēta kompetentajā iestādē, kura piešķirusi apstiprinājumu; lietas kopiju var saņemt pēc pieprasījuma.
 16. Piezīmes (ja tādas ir):
.....
.....

(1) Iestādes nosaukums.

(2) Lieko svītrot.

Piemērs

DIREKTĪVA 89/297/EEK

TIPA APSTIPRINĀJUMS/ATTIECINĀJUMS Nr....

TIPS:....

Pievienoto dokumentu pārskats

Lietas lappušu kopskaits:	9
Apraksta lappušu skaits:	4
Rasējumu lappušu skaits:	4
Fotogrāfiju skaits:	1

	Lappuses
— Vispārīga informācija.	1
— Transportlīdzekļa vispārīgs apraksts.	2
— Dati par svaru un gabarītiem.	2
— Sānu aizsargplākšņu apraksts.	3

Rasējumi un fotogrāfijas:

- rasējums(i), kas attēlo aizsargierīces uzstādīšanu: 031.3 046 (2 lapas A4 formātā)
031.3 047 (2 lapas A5 formātā)
- fotogrāfija(s): 031.13 027 (1)

Uz visiem dokumentiem, rasējumiem un fotogrāfijām jābūt EEK tipa apstiprinājuma/attiecinājuma numuram.